

Flaaede, Sindssygehospitalet og andre Hospitalet, foruden mange andre Statsanstalter, og hertil skal nu føjes Opdragelsesanstalter og Aandssvageanstalter. De Forbrugsartikler, som det forlanges, at disse Anstalter skal aftage fra Fængslerne, er: vævede Varer, Fodtøj, Snedkerarbejde herunder simple Møbler, Smede- og Blikkenslagerarbejde af enhver Art, Huer og Kasketter, Uniformer, Beklædningsgenstande af enhver Art til Mænd og Kvinder, Kurvemagerarbejde, derunder Kurvemøbler, Madrasser, Sadelmagerarbejde, Børster og Kost. Det er ganske betydelige Vareposter, der leveres fra Straffeanstalterne til Statens forskellige Institutioner, og det vil man altsaa nu gennemføre konsekvent. Man vil forøge den i Forvejen store Arbejdsløshed betydeligt derved, og man vil paaføre ikke blot Arbejdere og arbejdsløse, men ogsaa selvstændige Haandværksmestre og næringsdrivende Tab til mange Millioner Kroner. Motiveringen for dette Forlangende til Aandssvageanstalter og Opdragelsesanstalter er bl. a., at Statens Straffefanger mangler Arbejde. Den højtærede Justitsminister oplyser altsaa, at der ogsaa er Arbejdsløshed blandt Straffefangerne, i Fængslerne. Nu er Forholdet vistnok det, at denne Arbejdsløshed kunde indskrænkes ganske betydeligt ved en Forkortelse af Arbejdstiden, thi der er ganske sikkert ikke 8 Timers Arbejdsdag i Fængslerne, og det var naturligt, hvis der virkelig er nogen Mening i den Tale, at Opholdet i Fængslerne skal bringes saa nær det virkelige Liv som muligt. Men der er altsaa Arbejdsløshed ogsaa blandt Straffefangerne, og saa ønsker den højtærede Justitsminister, at de skal foretrækkes for de arbejdsløse, der lever ude i det frie Erhverv.

Det siges, at i Finansaaret 1921—22 har Statskassen sparet 1½ Mill. Kr. paa Udgifterne til Statens Anstalter ved at tage disse Varer fra Fængslerne, Halvdelen deraf er debiteret Statens Anstalter og Halvdelen Statskassen. Jeg kunde have Lyst til at se lidt nærmere paa, hvorledes man kommer til denne Besparelse paa 1½ Mill. Kr. Jo, det sker paa den Maade, at de Varer, der afsættes fra Straffeanstalterne, sættes til en Pris, der er lig med det frie Erhvervs billigste Dagspris for de paagældende Varer. Det lyder jo meget godt. Men saa oplyses det, at denne Besparelse fremkommer paa den Maade, at Fangerens Dagløn regnes til 50 Ø., og at der beregnes et lille Beløb for Maskinlid. Paa den Maade kan man sagtens faa en Besparelse paa halvanden Million Kroner, men det er ikke den Slags

Besparelser, som bringer Balance paa Finansloven, og som man skal tragte efter, for der naas ingenting derved. En Fange koster sikkert Staten en 1 200—1 400 Kr. om Aaret, naar man regner alt med, ikke blot Opholdet, Kost og Forplejning, men ogsaa Tilsyn og Forrentning af Anstalterne, det giver sikkert allermindst en 3—4 Kr. daglig, men alligevel regner man kun med en Dagløn af 50 Ø. Det kan ingen privat Arbejdsgiver eller Arbejder konkurrere med. Sandheden er, at der paa den Maade berøves det arbejdende Samfund Millioner. Og hvor meget der er tjent, turde være et stort Spørgsmaal. Der er en meget nøje Forbindelse mellem tvungen Arbejdsløshed i stor Udstrækning og Forbrydelser. Hvor mange der af disse Dispositioner, der her er Tale om, tvinges over i Forbrydernes Rækker og derved kommer til at fylde op i Straffeanstalterne, kan der vel ikke siges noget bestemt om, men det er sikkert et ikke ringe Antal. Man ved, hvordan det gaar den arbejdsløse, selv om han er nok saa hæderlig: Understøttelsen nedsættes eller tages fra ham, særlig hvis han er ugift; han har kun Fattiggaarden at vende Blikket imod, og det kvier enhver ærlig Mand eller Kvinde sig ved. Saa begynder det maaske med lidt Betleri; det gaar galt, det sker meget hyppigt, og naar vedkommende først har været i Konflikt med Retfærdigheden en Gang og muligvis opdaget, at det ikke er saa slemt, er han inde paa Skraaplanet. Her er et Forhold, som vistnok passende kan karakteriseres med Strofen af det kendte Ungpigerim:

„Bliver først du snavset, du tager Sagen let, derfor maa man vogte sig for den første Plet“.

Naar en saadan arbejdsløs først er kommet galt af Sted med lidt Betleri, kan det befrygtes, at det gaar hurtigt ned ad Bakke, og Omkostningerne ved hans Underhold paa Straffeanstalterne bliver langt større, end de vilde blive, hvis man gav Manden en rundelig Arbejdsløshedsunderstøttelse, for slet ikke at tale om, at man skaffede Arbejde gennem Importregulering og lignende Foranstaltninger. Naturligvis vil jeg ikke hermed sige, at Forbrydernes rekruterer fra de arbejdsløse; det er langt fra Tilfældet; der leveres ogsaa rigelige Bidrag til Forbrydernes Rækker fra andre, fra de rige og velhavende og højt dannede, ja, saagar akademisk uddannede Samfundsklasser. Det er ingenlunde saaledes, jeg mener det, men jeg vil kun pege paa den Fare, der er for, at Arbejdsløsheden forøges som Følge af de her omtalte Foranstaltninger. Det er muligt, at det er en